

Oponentní posudek na diplomovou práci Heleny Fojtáškové:

Lidové zvyky na Valašsku

Předkládaná práce zachycuje minulou a současnou podobu lidové kultury na Valašsku. Strukturuje ji kolem rodinných a výročních obyčejů. Práce vychází z reprezentativních pramenů včetně nejnovějších. Je formálně pečlivě zpracována, po obsahové stránce je psána velmi kultivovaně a prokazuje jak zvládnutí práce s prameny, tak autorčino pochopení důležitých problémů a souvislostí sledované problematiky. Po této stránce lze vytknout jen úplné drobnosti, např. problematická formulace týkající se cyrilometodějské pouti na str. 58 (zasvěcení chrámu určuje termín konání všech uvedených poutí, pout' však není spojena se zasvěcováním chrámu, jak by mohla být formulace vykládána, k výročí posvěcení se vztahovalo posvěcení). V druhém odstavci závěru si autorka spíše nešťastnou formulací „přivlastňuje“ zásluhy na formulaci podstatného poznání, ke kterému se propracovala kulturní antropologie, jistě to tak nemyslí. Zároveň si v závěru do určité míry protirečí, když píše o „stálém opakování tradic a zvyklostí“, zatímco v celém předchozím materiálu správně ukazuje na proměnlivost lidové kultury (např. ve třetím, čtvrtém i pátém odstavci závěru).

Určitý otazník vyvstává nad zaměřením celé práce. Pokud si autorka klade za cíl vytvořit přehled lidových zvyků na Valašsku, je pro to důvodem absence takového přehledu? Uvedení stručného komentovaného přehledu pramenů by pomohlo objasnit, zda práce zaplňuje nějakou mezeru. Smysl práce lze také nalézt ve snaze o konfrontaci obrazu minulosti se současnou podobou zvyků. Zde však chybí metodologická reflexe. V prvním odstavci závěru autorka píše o zkoumání současného zvykosloví. Jedná-li se tedy o původní materiál shromážděný autorkou v terénu, pak by byl vhodný alespoň minimální metodologický komentář. Nedostatky práce proto spatřuji spíše v chybějícím sdělení o cíli práce a způsobech jejího využití. Celkově je nutno konstatovat, že autorka předložila nadprůměrně kvalitně zpracovanou práci.

Navrhované otázky k obhajobě diplomové práce:

Popište zdroje informací o současném stavu lidové kultury a vysvětlete metodologii vlastního zkoumání současného zvykosloví.

Položte jednomu dítěti školního věku několik otázek zaměřených na jeho vlastní

zkušenosti a pojetí vybraného svátku.

V Praze dne 28.12. 2008
Dvořáková

ing. Michaela